

ÅRSRAPPORT 2022

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning.....	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	3 - 5
Generelle oplysninger om foreningen	
Generelle oplysninger om foreningen.....	6
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal.....	7
Ledelsesberetning.....	8 - 18
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Anvendt regnskabspraksis.....	19 - 21
Resultatopgørelse.....	22
Balance.....	23
Pengestrømsopgørelse.....	24
Noter.....	25 - 32

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen og styrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2022 for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget. I forlængelse heraf tilkendes det hermed:

- At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
- At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, ligesom det er vores opfattelse, at vi har taget skyldige økonomiske hensyn ved foreningens forvaltning.

Årsrapporten indstilles til Fællesrådets godkendelse.

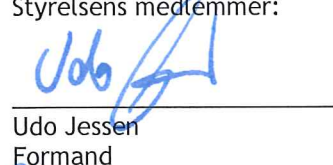
Flensborg, den 16. marts 2023

Direktion

Lars Kofoed-Jensen

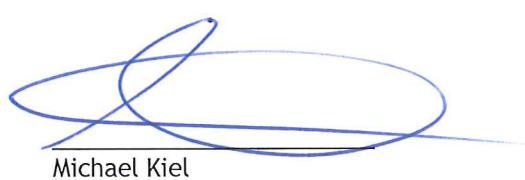
Styrelsens medlemmer:

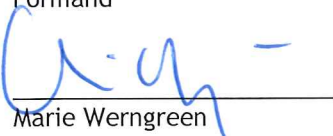
Udo Jessen
Formand

Andrea Heimrath
Næstformand

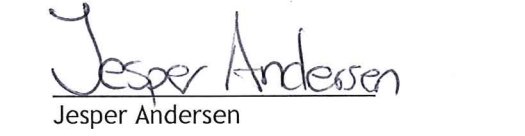
Michael Kiel

Marie Werngreen

Søren Harnow Klausen

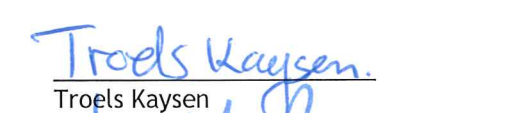
Jesper Andersen

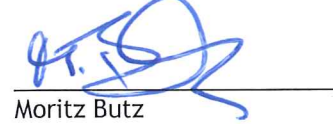
Maureen Hölzl

Mats Rosenbaum

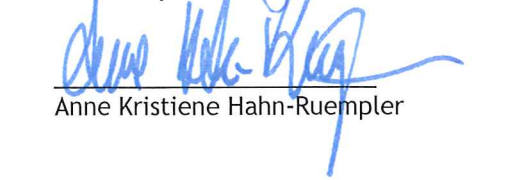
Troels Kaysen

Moritz Butz

Paul Salwik

Anne Kristiene Hahn-Ruempler

Vacant

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen af Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKAB OG LEDELSESBERETNING

Konklusion med forbehold

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og særlige specifikationer. Årsregnskabet udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022, bortset fra indvirkningerne af de forhold, der er beskrevet i "Grundlag for konklusion med forbehold", giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Grundlag for konklusion med forbehold

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelse og noter medtaget ikke reviderede budgettal for 2022, hvilket ikke er i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Forbeholdet omfatter alene budgettallene og ikke tallenes rigtighed eller andre forhold - det er alene præsentationen af budgettal, da det ikke er tilladt at medtage budgettal efter årsregnskabslovens regler.

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indberetning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt den gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion med forbehold.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING**Udtalelse om ledelsesberetningen**

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til regnskabsbekendtgørelsen.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i regnskabsbekendtgørelsen. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIGE REGULERINGER**Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision**

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldig økonomisk hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Herning, den 16. marts 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Klaus Grønbaek Jakobsen
Statsautoriseret revisor
MNE- nr. mne27758

GENERELLE OPLYSNINGER OM FORENINGEN

Foreningen	Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Stuhrsalle 22 D-24937 Flensburg Telefon: 0461 5047 0 Telefax: 0461 05047 137 Hjemmeside www.skoleforeningen.org Dansk Skoleforening for Sydslesvig har hjemsted i Flensburg.
Styrelsen	Formand, Udo Jessen Næstformand, Andrea Heimrath Michael Kiel Marie Werngreen Søren Harnow Klausen Jesper Andersen Maureen Hölzl Mats Rosenbaum Troels Kaysen Moritz Butz Paul Salwik Anne Kristiene Hahn-Ruempler Vacant
Direktion	Lars Kofoed-Jensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birk Centerpark 30 7400 Herning
Pengeinstitutter	Union Bank AG Grosse Str. 2 D-24937 Flensburg Sydbank Postboks 235 6200 Aabenraa

HOVED- OG NØGLETAL (1.000 euro)	2022	2021	2020	2019	2018
Resultatopgørelse					
Indtægter i alt.....	147.343	140.341	128.799	123.968	120.285
Heraf:					
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	59.101	58.765	57.807	56.946	55.332
Tilskud fra Landet Slesvig-Holsten.....	46.286	44.840	40.563	37.490	-37.490
Tilskud amter og kommuner.....	27.540	26.503	19.707	16.683	17.147
Omkostninger vedr. drift i alt.....	143.442	135.471	125.623	124.490	121.745
Driftsresultat før finansielle poster....	3.901	4.870	3.176	-522	-1.460
Finansielle poster i alt.....	-994	-29	-127	-142	-9
Årets resultat.....	2.906	4.841	3.049	-664	-1.470
Balance					
Anlægsaktiver i alt.....	171.120	165.252	179.843	177.628	177.005
Omsætningsaktiver i alt.....	16.894	19.424	17.386	11.429	11.363
Balancesum.....	188.014	184.676	197.229	189.057	188.368
Egenkapital ultimo.....	66.499	63.593	58.752	55.703	56.367
Hensatte forpligtelser i alt.....	909	686	676	747	472
Langfristet gæld i alt.....	102.061	101.508	101.214	100.418	98.005
Kortfristet gæld i alt.....	18.546	18.889	36.588	32.189	33.524
Pengestrømsopgørelse					
Driftens likviditetsvirkning i alt.....	4.801	-9.921	11.240	1.554	8.165
Investeringers likviditetsvirkning i alt..	-10.137	10.338	-6.263	-4.086	-11.854
Finansieringens likviditetsvirkning i alt.....	824	602	1.201	2.359	2.038
Pengestrøm, netto.....	-4.512	1.019	6.178	-173	-1.651
Regnskabsmæssige nøgletal					
Overskudsgrad.....	2,0	3,4	2,4	-0,5	-1,2
<i>(driftsresultat før ekstraordinære poster i % af indtægter)</i>					
Likviditetsgrad.....	91,1	102,8	47,5	35,5	33,9
<i>(omsætningsaktiver i forhold til kortfristet gæld)</i>					
Soliditetsgrad.....	35,4	34,4	29,8	29,5	29,9
<i>(egenkapital i % af aktiver ultimo)</i>					
Finansieringsgrad.....	59,6	61,4	56,3	56,5	55,4
<i>(langfristet gæld i % af materielle anlægsaktiver)</i>					
Eleveplysninger:					
Antal børn daginstitutionsområdet [1].	2.602	2.570	2.592	2.570	2.487
Antal elever 1.-10. klasse [2].....	5.023	5.007	5.043	5.019	5.010
Antal elever gymnasieområdet [2].....	701	685	667	649	647
Antal elever skolefritidsordninger [1]..	1.222	1.226	1.324	887	837
Antal årsværk:					
Antal årsværk daginstitutionsområdet [1].....	477	450	439	428	424
Antal årsværk 1.-10. klasse [2].....	443,76	430,09	424,08	419,04	424,40
Antal årsværk gymnasieområdet [2] ...	78,15	78,03	71,81	76,39	81,53
Antal årsværk skolefritidsområdet [1].	63,46	54,99	57,58	52,97	45,58

[1] årsgennemsnit

[2] pr. 1. september

LEDELSESBERETNING

Ledelsesberetningen omfatter skoleområdet, daginstitutionsområdet og voksenundervisningsområdet. I beretningen beskrives de overordnede målsætninger for områderne samt krav, mål og målopfylgning, der er aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2022.

Foreningens hovedaktiviteter og overordnede målsætninger

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. har til formål at drive dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Foreningens virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig. Foreningens daginstitutioner, skoler, skolefritidsordninger og voksenundervisning tjener den danske befolkningsdel. Institutionernes opgave er at føre børn, unge og voksne ind i dansk sprog og kultur. Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.

Dagtilbudsområdet

Skoleforeningen driver 55 dagtilbud, som varierer meget i størrelse, og som omfatter institutioner med mellem én og seks grupper, det vil sige 20 til 120 børn. Efterspørgslen på vuggestuepladser er fortsat stigende, og Skoleforeningen har i de forløbne år sat særligt fokus på udbygningen af tilbuddene til børn i alderen under tre år. Skoleforeningen har i alt 627 normerede pladser til netop denne aldersgruppe. Udviklingen fortsætter, men desværre kræver gruppeudvidelser hhv. nybygninger stabile tilskud fra både landet, byen og kommuner. Denne stabilitet er dog ingen selvfølge, og også Skoleforeningen venter, ligesom mange af de tyske dagtilbud, forgæves på tilskud, som skal muliggøre, at flere familier kan få en plads i ét af vores dagtilbud. Samtidig må vi igen konstatere en kraftig håndværkermangel, som medfører, at flere af vores indeværende byggeprojekter er forsinket.

Det pædagogiske arbejde i dagtilbud bygger på Skoleforeningens formålsparagraf, de pædagogiske læreplaner, som samtidig inkluderer barnets eget bidrag til indholdet, retningslinjerne for dagtilbud i delstaten Slesvig-Holsten, og det forpligtende sprogarbejde med obligatorisk sprogregistrering og -vurdering. Skoleforeningen sætter løbende fokus på en vedvarende opkvalificering af det pædagogiske personale i dagtilbuddene, heriblandt videreuddannelse af institutionernes ledende medarbejdere samt længerevarende sprogkurser for hele pædagoggruppen. Der udbydes løbende et omfattende internt kursusprogram, der suppleres med eksterne kursustilbud fra især professionshøjskolerne og konsulentfirmaer i Danmark.

Skoleområdet

Skolesystemet organiseres og skolearbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at skolerne som anerkendte skoler ("staatlich anerkannt") er berettiget til at give karakterer, gennemføre oprykningstilbud og afholde eksamina efter de for tilsvarende offentlige skoler gældende bestemmelser med de samme kvalifikationer og retsvirkninger, som kan opnås i tilsvarende offentlige skoler i Slesvig-Holsten.

Skolens sigte er desuden at fremme elevernes bevidsthed om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og med det danske folk. Samtidig har skolen den opgave at dygtiggøre eleverne til at leve og virke i det tyske samfund.

Skoler med 1.-10. årgang

Skoleforeningen driver 40 skoler. Undervisnings sproget er dansk i alle fag undtagen i fremmedsprog og i faget tysk, der undervises på modersmålsniveau fra 1. klassetrin.

Skolerne er underlagt tysk skolelov, og der er 9 års skolepligt. Skolerne følger den slesvig-holstenske skolestruktur med en grundskole fra 1.-4. klassetrin, fællesskole fra 5.-9. hhv. 10. klassetrin. Ved otte skoler er der tilknyttet læringsgrupper fra 1.-9. klassetrin. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

LEDELSESBERETNING

Skoler med 1.-10. årgang (fortsat)

En central del af skolernes samlede virke er tilbuddet om skolefritidsaktiviteter.

På fællesskolerne afsluttes skolegangen efter 9. henholdsvis 10. klassestrin. Eleverne kan opnå oprykning til den gymnasiale overbygning.

Skoleforeningen udbyder videreuddannelseskurser i eget regi, og den benytter sig af eksterne kursusudbydere fortrinsvis i Danmark og her i særlig grad professionshøjskolernes efter- og videreuddannelsesstilbud.

Gymnasieområdet 11. - 13. årgang

De gymnasiale overbygninger er placeret på fællesskolerne ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. I gymnasiets overbygning gives en fortsat almindelig undervisning, som tillige giver det nødvendige grundlag for videregående studier. De gymnasiale overbygninger er statslig anerkendte ifølge den slesvig-holstenske skolelov og fører til "allgemeine Hochschulreife" i Tyskland og samtidig en dansk studentereksamen. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

Ud over de nævnte fællesskoleafdelinger tilfører de øvrige danske fællesskoler i Sydslesvig elever til gymnasiernes overbygning efter en fastlagt struktur med to gymnasiedistrikter. Undervisningen i gymnasiets overbygning er struktureret som profilgymnasium med udgangspunkt i skoleloven for Slesvig-Holsten. Eleverne vælger en profil for deres skolegang på gymnasiet. Med baggrund i Styrelsens beslutning om, at mindretallets unge skal have samme tilbud, som eleverne i den offentlige skole, tilbydes der på A. P. Møller Skolen og Duborg-Skolen undervisning i samtlige fem profiler, den sproglige, den naturvidenskabelige, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Voksenundervisningsområdet

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole har en vedtægtsbestemt profil, som definerer et kursustilbud, der grundlæggende er almindelig voksenundervisning til fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig. Samtidig har højskolen til opgave at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets historie ud over at øge kendskabet til vores tyske nabo og fastholde en dansk-nordisk samhørighedsfølelse.

Folkeoplysende virksomhed ved "Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig"

Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig har til opgave at tilbyde folkeoplysende undervisning for voksne i emner og fag af interesse til gavn for egen personlig udvikling.

Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, samt for de med disse samarbejdende frisere. Blandt repræsentantskabet vælges et voksenundervisningsnævn på 7 medlemmer, som fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Voksenundervisningen tilbyder også i samarbejde med andre danske organisationer kurser for familier, hvor forældrene har mulighed for at deltage i intensiv danskundervisning, mens børnene deltager i forskellige workshops.

LEDELSESBERETNING

Krav, mål og målopfylgning aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2022

Centralforvaltningens opgaver er lagt ind under undervisningsområdet. På voksenundervisningsområdet er der for året 2022 ikke aftalt specielle krav og mål.

Opgave	Resultatkrav 2022	Resultatmål 2022	Status på målopfylgningen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2022
--------	-------------------	------------------	---------------------------	--------------------------------

Undervisningsområdet

Uddannelsesforløbet for ufaglærte pædagogmedhjælpere	Jf. ny tysk dagtilbudslov (<i>Kindertagesförderungs-gesetz</i>) skal alle ufaglærte pædagogmedhjælpere, som er ansat siden 2017, per 01.01.2025 have gennemført et pædagogisk længerevarende uddannelsesforløb. Forløbet bliver udarbejdet i samarbejde med socialministeriet og godkendes af samme. Deltagelsen sikrer, at Skoleforeningen fremover lever op til lovens § 28 (2), som omhandler den nødvendige personalekvalifikation for at kunne varetage stillingen som kvalificeret pædagogmedhjælper ved Skoleforeningen. For at ufaglærte pædagogmedhjælpere kan få en ansættelse i ét af Skoleforeningens dagtilbud, skal den nye medarbejder derfor både deltage i et 1.000 timers undervisningsforløb og være i det respektive dagtilbud i et løbende formaliseret vejledningsforløb via en skriftlig dokumenteret pædagogisk kompetencemappe.	Uddannelsesbeskrivelsen er færdig udarbejdet for 4 moduler på i alt 1.000 undervisningstimer. Det er UC Syd Danmark, som står for uddannelsens indholdsbeskrivelse og gennemførelse af undervisningsforløbet. Det første hold på mindst 18 deltagere afslutter modul 2 og har dermed opnået 50 % af det samlede uddannelsesforløb. Uddannelsesforløbet inkluderer yderligere en vejledende praksiskompetencemappe, som følger pædagogmedhjælperen i de første tre ansættelsesår. Der udbydes en pædagogisk eftermiddag, som introducerer brugen af kompetencemappen.		Opfyldt
Den gode overgang (fra dagtilbud til skole)	Vi ønsker at sikre større systematisk sammenhæng jf. den gode overgang fra dagtilbud til skole. At indsætte en central tovholderfunktion, som skal sikre planlægning, organisering og koordinering af pædagogfaglige indsatser i førskolen og indskolingen. Samtidig skal en central indsats holde fast i og følge op på valgt retning samt i de søsatte overgangsaktiviteter og tiltag, som omsættes på tværs af dagtilbud og skole. En central indsats skal understøtte pædagoger og lærere i fælles kurs og fælles ansvarstagen, for at den gode overgang kan få succes. For at kunne målrette en større fokus på den tidlige forebyggende indsats, kræves en øget resurse i overgangen fra dagtilbud til skole.	Ansættelsen af en pædagogisk konsulent for dagtilbud og indskoling med forankring ved PPR er gennemført. Konsulenten har udarbejdet udviklingsprojekt-konceptet "Førskole-skolepædagog (FSP)". Der tilstræbes, at de første 3 førskoleskolepædagoger er ansat	Vedr. rekrutteringsudfordringer udskydes ansættelsen af 5 pædagoger til førskolegruppen til sommer 2023	Devist opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2022	Resultatmål 2022	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2022
Etablering af vuggestuepladser.	På dagtilbudsområdet er der fortsat lange ventelister. Skoleforeningen arbejder derfor fortsat på at udvide pladskapaciteten på 0-3 års området. På grund af den store kapacitetsefterspørgsel hos rigtig mange af landets dagtilbud, er kreds- og kommunetilskudsmidlerne ikke altid tilstrækkelige, og etableringsfasen tager længere tid end forventet.	<u>Store Vi-Vanderup Børnehave</u> Etablering af op til 19 nye pladser (1 gruppe på 0-6 årsområdet). Det tilstræbes, at en stabil finansieringsaftale er på plads og at anlægs-projektet er i opstartsfasen. <u>Husum Børnehave</u> Etablering af op til 38 nye pladser (2 grupper på 0-6 årsområdet). Det tilstræbes, at en stabil finansieringsaftale er på plads og at anlægs-projektet er i opstartsfasen. <u>Humtrup og Avenoft Børnehave</u> Sammenlægges til ét dagtilbud + etablering af 30 nye pladser (1 vuggestuegruppe + 1 børnehavegruppe). Det tilstræbes, at anlægs-projektet er afsluttet med 50 %. <u>Tarp Børnehave</u> Projekteringsfasen for etablering af et nyt dagtilbud med 7 grupper fortsætter og det tilstræbes, at en samlet finansieringsaftale for det kommende anlæg er afsluttet. <u>Harreslevløkke Daginstitution</u> Etablering af op til 38 nye pladser (2 grupper på 0-6 årsområdet). Anlægs-projektet forventes afsluttet medio 2022.	<u>Store Vi-Vanderup Børnehave</u> Anlægsprojektet er startet med licitation for fagingenører. <u>Husum Børnehave</u> Finansiering mangler, men byggeansøgningen er sendt. En ansøgning om finansiering er sendt til Sydslesvig-udvalget. <u>Humtrup og Avenoft Børnehave</u> Anlægsprojektet er færdiggjort med 15% - projektet fortsættes, men pga. licitationsproblemer bliver projektet forsinket. <u>Tarp Børnehave</u> En ansøgning om finansiering er sendt.	<u>Store Vi-Vanderup Børnehave</u> Delvist opfyldt <u>Husum Børnehave</u> Delvist opfyldt <u>Humtrup og Avenoft Børnehave</u> Delvist opfyldt <u>Tarp Børnehave</u> Opfyldt <u>Harreslevløkke Daginstitution</u> Opfyldt
Helhedskoncept Sild	Videreudvikling og omsætning af sildkonceptet	Nybygningen i henhold til 2. byggeafsnit er færdiggjort med 80%. Planlægningen af 3. byggeafsnit er påbegyndt.	Projektet er færdiggjort med 70%. Der har været leverings-problemer og personale-problemer (håndværkerne). En del uforudsete skader førte til forsinkelser.	Delvis opfyldt
Vimmersbøl Danske Skole	Videreudvikling og ajourføring af helhedskonceptet Vimmersbøl	Daginstitutionsdelen (2. byggeafsnit) befinder sig i byggefasen og er færdiggjort med 50%.	Vi har forskellige licitationsrunder, idet vi ikke har fået alle tilbud tilbage. Derudover har personaleproblemer ført til forsinkelser i de enkelte fagområder m.h.t. godkendelse af myndighederne.	Ikke Opfyldt
Trene-Skolen og Tarp Børnehave	Helhedsplanlægning på en ny grund i Tarp for dagtilbud, skole, SFO og foreninger.	Projektering af første projekteringsdel - dagtilbudskontor inkl. helhedsforsyning - er påbegyndt og færdiggjort med 50%.	Projektet gik i stå - en finansiering kom ikke på plads i 2022..	Ikke Opfyldt
Gustav Johannesen-Skolen	Modernisering af den resterende del af Gustav Johannesen-Skolen, så skolen opfylder de gældende lovkrav.	Færdiggørelse af den med impulsmidler finansierede moderniseringsdel i det første halvår i 2022. Projektering af sidste byggeafsnit. Moderniseringsbehovet af skolen er færdiggjort med udgangen af 2022.	Leverings-problemer af materielle og personale-problemer med håndværkere har ført til store forsinkelser	Ikke opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2022	Resultatmål 2022	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2022
Harreslev-Kobbermølle Danske Skole	Udvidelse og modernisering af skolen efter nyeste normer.	Projektering af skolen er afsluttet og byggeansøgningen forventes at blive sendt med udgangen af 2022.	Licitations-fasen (GmSH) varede længere end vi havde kalkuleret. Projekteringen tog længere tid end forventet. Planlægningen er ikke afsluttet helt endnu og fortsætter.	Ikke opfyldt.
Trivsels-målinger børn og unge på skoleområdet	I forlængelse af indsatsområdet <i>Evalueringkultur</i> ønskes igangsat et formaliseret arbejde på skoleområdet med faste trivsels-undersøgelser af vores børne- og undervisningsmiljø. Selve undersøgelsen tager udgangspunkt i de fire temaer <i>social trivsel, faglig trivsel, støtte og inspiration</i> og <i>ro og orden</i> .	Der nedsættes en fokus- og styregruppe sammensat af børn og unge, netværksrepræsentanter blandt de pædagogiske medarbejdere fra skolerne og fællesrådsmedlemmer. Det kommende skoleår vil således blive brugt på udviklingen og afprøvningen af undersøgelsen. I løbet af efteråret 2022 skal trivselsmålingen rulles ud	.	Opfyldt
Pædagogisk fokus fritidsområdet	Målet er at skabe samme rammer, som kan indholdsfyldes lokalt i fritidstilbuddene. Der skal skabes enkle administrative systemer. Der skal udvikles på det pædagogiske indhold på fritidsaktiviteterne for at skabe gode rammer for børn og unges sociale liv i fritiden.	Der er vedtaget nye og ens fritidspakker (antal timer og brugerbetaling) for alle skoler. Alle skoler har en pædagogisk læreplan i løbet af 2022.	Fritidstilbuddene tilbyder nu alle ens-artede fritidspakker. De administrative er blevet forenklet i og med, at håndteringen af forældrebidraget er bortfaldet i stor grad for de fleste skoler. Læreplansudviklingen er blevet udskudt til skoleåret 2023/24, hvor alle skoler skal nå at have deres lokale læreplan færdig.	Delvist opfyldt.

LEDELSESBERETNING

Redegørelse for foreningens økonomiske udvikling

Tilskudssituationen

I 2022 modtog vi for tredje år det slesvig-holstenske skoletaxameter - Schülerkostensätze - og de indeholdt ligesom året før en gennemsnitlig fremskrivning på ca. 4%. Først i løbet af 2022 faldt afregningerne for elever med særlige behov for de to foregående år endeligt på plads, og det gav os en smule mere end budgetteret, men det ser til gengæld ud til, at vore seneste beregninger for 2022 holder nogenlunde stik, men disse afregninger er ikke afsluttet i skrivende stund, så der er stadig et lille forbehold. Selvom vi ikke fik nogen dansk fremskrivning, dækker vi stadig mere end halvdelen af skoleudgifterne over de danske tilskud. Signalerne fra Slesvig-Holsten er fortsatte investeringer i skolesystemet og nogle allerede gennemførte stigninger, som slår igennem hos os med ca. to års forsinkelse, så vi kan forvente en vis fremskrivning år for år og så de kommende to år.

På dagtilbudsområdet er vi stadig i en overgangsfase hen mod et ensartet tilskudssystem i hele delstaten. På vejen derhen har vi haft forhandlinger med alle de 34 kommuner, hvor vi har dagtilbud placeret. Det hårde arbejde betød en stigning i tilskuddet til dette område på op imod 1 mio. euro, men for 2022 ser det på nuværende tidspunkt ud til, at budget og tilskud stemmer overens, og at vi derfor modtager mindre end sidste år, der jo indeholdt en del efterbetalinger.

Overordnet set er vi dog optimistiske, men minder ligesom sidste år om, at der med disse tilskud også følger nye dokumentationskrav og nye normer, der skal overholdes. Vi får mere tilskud, men tilskuddene går i høj grad til nye personalenormeringer og nye administrationskrav. Og tilskuddene har udgangspunkt i tyske lønniveauer, som hænger sammen med en væsentligt lavere uddannelsesmæssig indplacering af pædagoger end det, som gælder for danske pædagoger. Vi er naturligvis nødt til at matche det danske arbejdsmarked, som vi rekrutterer på, og her vil vi altid have en ekstraudgift, som ikke dækkes af de tilskud, vi kan få fra tysk side.

Inflationen slår også igennem hos os, og de ovennævnte stigninger kan ikke alene dække vore øgede udgifter i årene, der kommer. Der håber vi meget på, at også det danske tilskud - i modsætning til i år - kommer til at indeholde visse fremskrivninger.

Udgiftsudviklingen

Også i 2022 steg lærer- og pædagogudgifterne hurtigere end forventet pga. inflationen, og på mange områder oplever vi priser, der stiger i en anden takt end de seneste mange år. Vi kan se frem til substantielle stigninger på udgifterne på hele energiområdet, men langsigtede kontrakter betyder, at det nok først slår fuldt igennem i 2024.

Byggeområdet har nu været ramt i flere år af overgennemsnitlige stigninger, fordi markedet er overophedet. På ingen af disse områder er der udsigt til, at der falder ro over udviklingen.

Vi har grund til at antage, at inflationen også får indflydelse på de overenskomster, som indgås de kommende år, måske især under TVöD, men de danske overenskomster med pædagoger, lærere og gymnasielærere vil på et tidspunkt nok også komme med.

Endelig skal vi - i lighed med tidligere år - minde om, at udgifterne til pensioner vil stige en del år endnu, fordi mange ansatte fortsat er omfattet af garantier om tillæg til pensionen, der er forbundet med det nu afskaffede Sydslesvigstillæg.

Disse forskellige faktorer underbygger kun udsagnet fra det foregående afsnit om, at der ikke går mange år, før vi igen er der, hvor udgifterne vokser hurtigere end indtægterne, og vi igen skal tænke i besparelser og effektiviseringer. Faktisk skyldes et overskud i 2022 udelukkende et salg af en særligt dyr grund på Sild - i virkeligheden var der altså et lille underskud på driften allerede nu.

Uanset kommende udfordringer er der ingen fare for Skoleforeningens fremtidige drift. De seneste års udvikling i og sikring af tyske tilskud har været meget positiv og har mindsket afhængigheden af stigninger i de danske tilskud, men Skoleforeningen kan på ingen måde undvære danske tilskud - og heller ikke, at disse fortsat fremskrives.

LEDELSESBERETNING

Dertil kommer de store udfordringer med anlægs- og vedligeholdelsesudgifter. Trods årlige tilskud via taxameter fra Kiel og særlige tilskud fra Sydslesvigudvalgets anlægsmidler overstiger investeringsbehovet langt de midler, vi har til rådighed. Et tilskud fra A.P. Møller Fonden til første fase af Mindretalscenteret i Tarp - med dagtilbud og siden skole - er meget kærkomment, men listen over store projekter, store tiltrængte projekter bliver desværre ikke meget kortere af den årsag. Vi har dog stadig så store udfordringer med at få firmaer (håndværkere), der vil løse opgaverne - så lige nu er det mere bremseklodsen, men vi er nødt til at se på en langsigtet finansieringsplan for vore store anlæg i de kommende år.

Betydningsfulde hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for foreningens finansielle stilling.

Væsentlige økonomiske forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud

Foreningen har ikke haft væsentlige forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud.

Usikkerhed om fortsat drift

Der er ikke usikkerhed om foreningens fortsatte drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke konstateret forhold, der kunne give usikkerhed ved indregning og måling.

Usædvanlige forhold

Der er i året ikke indtruffet usædvanlige forhold, som kan påvirke aflæggelsen af årsrapporten.

Foreningens forventninger til fremtiden

It i Skoleforeningen

Digitaliseringen i undervisningsområdet er fortsat i fuld gang. Vi taler om interaktive skærme, der nu er installeret stort set over alt på vore skoler. Vi taler om laptops til lærerne, hvor vi er i fuld gang. Vi har fået bedre internetforbindelser mange steder, men ikke alle steder er det muligt at få glasfiber ind til priser, der står i forhold til "gevinsten". Finansieringen kommer i høj grad over et tysk tilskudsprogram - men dette dækker kun skolerne - og dertil kommer, at en række af de løsninger, Slesvig-Holsten finansierer, ikke er anvendelige for os, så vi vil prøve, om vi kan få en vis økonomisk kompensation for de mange ting, vi må bære selv, fx lærerudstyret, administrativt software mm.

Det er et omfattende arbejde at få nye administrative systemer ind. De elektroniske fakturaer er på trappen, men måtte igen udsættes pga. problemer med at få systemer til at spille sammen. Personaleadministrative systemer skal fodres med rigtigt mange data, inden de kan tages i brug - så vi er endnu langt fra den digitaliseringsgrad, man kender fra Danmark - men vi er på vej.

Rejsekontoret og voksenundervisning

Fra og med sommer 2022 har Skoleforeningen organisatorisk samlet administrationen og aktiviteterne under Rejsekontoret og Voksenundervisningen i et samlet kontor. Målet er i endnu større grad at skabe sammenhæng i de sproglige og kulturtilbud, som gives for det enkelte barn og familier.

"Kontakten til Danmark" er en vigtig del af skolegangen for Skoleforeningens børn og unge. Siden 1919 har børn fra det danske mindretal kunnet komme på sommerophold hos familier i Danmark, og siden 2010 har kontoret organiseret sommerlejre i sommerferien og elevudvekslingsophold i uge 45-47.

En stor del af kontorets arbejde går med at rådgive om efterskoleophold, behandle ansøgninger om støtte samt administrere Skoleforeningens lejrskole- og kolonivirksomhed.

Efter Corona-årene 2020 - 2021 fortsætter Rejsekontoret i samarbejde med Grænseforeningen og institutionerne at udvikle på udvekslingstilbuddene mellem Sydslesvig og DK. Et øget samarbejde med SdU og Sundhedstjenesten er etableret ift. sommerferielejre.

LEDELSESBERETNING

Skoleforeningen er i gang med at fremtidssikre lejrskolehjemmet Vesterled. Den oprindelige tanke med at etablere helt nye overnatningsfløje er justeret, så Skoleforeningens Tekniske Afdeling i stedet har påbegyndt at undersøge, hvordan de eksisterende fløje saneres og nyistandsættes, så de lever op til de behov, der er nødvendige, så Vesterled fortsat er attraktivt som lejrskole.

Skolen, udvikling og ledelse

Skolekontoret har skiftet navn fra Skole- og Gymnasiekontoret til Skolekontoret. Begrundelsen er den, at gymnasieafdelingen er en naturlig del af hele Skoleforeningens skolevirke, som strækker sig fra indskolingen til 9., 10. og hhv. 13. årgang og dermed ligger den gymnasiale overbygning allerede centralt indlejret i navnet Skolekontoret.

Netværksledelse

Skolekontoret har fået vedtaget et nyt ledelsesgrundlag med præcisering af ansvars- og kompetenceområder for ledere samt et værdigrundlag ift. skoleledelse i Sydslesvig og er i skoleåret 2021/22 fuldt i gang med at implementere den nye netværksstruktur. Dette sker i samarbejde med en fast ekstern coach, som også har støttet processen omkring netværksledelse på dagtilbudsområdet. Skolekontoret har nedsat en sparringsgruppe på tværs af de 9 netværk, der jævnligt mødes med Skolekontoret for at kvalificere beslutninger og for at udvide praksisblikket på skoleområdet. Samlet set bidrager processen til flere arenaer for videndeling skolelederne imellem hinanden og med Skolekontoret. Hertil skal lægges de yderligere rum for ledelsesudvikling, der skabes. Sammen med Lederforeningen er Skolekontoret i gang med at udvikle et forpligtende kompetenceforløb i samarbejde med UC SYD ift. ledelse af udviklingen af en ny evalueringskultur. Kompetenceforløbet igangsættes i efteråret 2022 og fortsætter i 2023.

Evalueringskulturen

Læreplaner for fagene er vedtaget og gældende fra skoleåret 2019/20. Med baggrund i Fællesrådets beslutning i 2019 om at udvikle en formativ evalueringskultur er der udviklet evalueringskemaer for 1.-7. klassetrin, hvor elevernes standpunktsbedømmelser fastholdes i en evaluering af de faglige og personlige kompetencer, som forholder sig til kompetencemålene i læreplanerne. Udviklingen af en forbedret evalueringskultur er et stort fokusområde, hvilket bl.a. ses i de interne kurser, der tilbydes medarbejdere og de drøftelser af skolernes arbejde med evaluering, som indgår i alle ledersamtaler.

Der er gennemført fokusgruppeinterviews blandt børn og unge, forældre og lærere, der peger i den retning, at oplevelsen af nytteværdien af evalueringskemaerne er meget afhængig af, hvordan skolerne har taget ejerskab og her målrettet arbejder med at udvikle en bred evalueringskultur. Evalueringskemaerne ift. de formelle halv- og helårsevalueringer er et redskab, der kan forandres. Etableringen af en bred evalueringskultur som grundlæggende pædagogisk ideal kræver tid og opmærksomhed af den enkelte. Udviklingen af dette ideal, så det bliver oplevet praksis på institutionerne, bliver fortsat et af de store udviklingsområder for hele skoleområdet. Der gennemføres en undersøgelse blandt børn og unge, forældre og medarbejdere via spørgeskemaer til foråret 2023.

Trivselsundersøgelse og koncept for skoleområdet

I skoleåret 2022/23 gennemføres for første gang en trivselsundersøgelse blandt alle børn i 1.-10. klasse. Dette i samarbejde med Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) og med udgangspunkt i det setup, der anvendes i de danske folkeskoler. Undersøgelsen vil levere et datagrundlag, hvorudfra det vil være muligt at give en status for børnenes egen oplevelse af deres trivsel i vores skoler, samt eventuelle fokus- og indsatsområder. Sidstnævnte vil understøtte udviklingen, trivselskonceptet og styrke evalueringskulturen og dermed hele kvalitetssikringen af vores læringsmiljø.

Som centralt led i evalueringskulturen er Skolekontoret i samarbejde med PPR i gang med at udvikle på et overordnet trivsels- og beskyttelseskoncept på skoleområdet. Konceptet forventes færdigskrevet til sommer 2023, hvorefter det går i høring. I konceptet beskrives bl.a. et børne- og ungesyn, relationsarbejdet mellem barn og voksen samt skolens særlige ansvar for at udvikle sunde miljøer, hvor børn og unges trives og fagligt udvikles. Med udgangspunkt i det overordnede koncept skal skolerne udvikle egne lokale omsætninger i løbet af skoleåret 2023/24.

LEDELSESBERETNING

Ressourcestrategien på det specialpædagogiske område

Skolekontoret er fortsat sammen med PPR i gang med at udvikle og forankre RessourceCentre på alle fællesskoler for at målrette og kvalitetsløfte den specialpædagogiske indsats. Med skoleåret 2022/23 har alle fællesskoler et RessourceCenter. Med skoleåret 2023/24 kobles alle grundskoler på strategien. For at skabe forudsætningerne for den kommende strategi lokalt har PPR udvidet på ressourcer inde i PPR og fremskudt på skolerne. I 2023 fortsætter kompetenceløftet i samarbejde med UCSYD for alle medarbejdere i RessourceCentrene.

Fritidsområdet

Den pædagogiske udvikling af fritidsområdet er kommet i fokus. Vægtningen fremover er at give hele området et kvalitativt pædagogisk løft, hvortil der er blevet udviklet og lanceret en overordnet læreplan fra forvaltningen. Læreplanen tager udgangspunkt i den styrkede læreplan, som er en fast del inden for de danske dagtilbud, og ligeledes del af Skoleforeningens dagtilbud. Med de fastlagte læreplansemner skal der også på fritidsrådets sikres, at børnenes udvikling og læring understøttes målrettet. For at støtte formålet er der planlagt 4 kurser i 2023 samt frivillige sparringsmøder til medarbejdere og ledere. Yderligere understøttes hele det foretagne om den pædagogiske udvikling af fritidsområdet ved en fælles sharepointplatform for alle medarbejdere, hvor der er mulighed for at dele koncepter, planer og m.m. Der igangsættes yderligere flere møder til medarbejdere i fremtiden, hvor den pædagogiske udvikling vil være i fokus. Der lægges grundlæggende fokus på intensiveret medarbejderudvikling, -inddragelse og udvidet kommunikation samt personalepleje.

Sideløbende slankes og styrkes områdets administrative del samtidig med, at bl.a. den største del af økonomiopkrævningen er overgået til økonomiafdelingen. På den måde forberedes mere professionelle rammer, som sikrer større indblik i hele områdets økonomi samt andre kvantitative data. Et fundamentalt kendskab til alle nøgletal på området, og et ensartet setup, er en grundbetingelse for at imødegå og forberede området til de kommende lovkrav. Såkaldt „Ganztagsförderungsgesetz“ vil i stor udstrækning ligne Kitaloven, hvor forældre således vil kunne stille krav om pasning af deres børn. For skoler og deres fritidstilbud vil det betyde, at alle forældre til børn i 1.-4. klasse vil kunne stille krav om pasningsgaranti 8 klokke timer om dagen, alle ugens dage, 48 uger per år. Opgaven består i at finde ud af, hvordan kommuner og m.m. vil sikre lovkravet, og hvordan det vil have indflydelse på Skoleforeningens fritidsområde, samtidig også med henblik på, hvilken økonomi der muligvis vil følge med. Lovkravet vil kræve betydelige forandringer ift. mange medarbejdernes ansættelse, da de fleste jf. deres arbejdskontrakt aldrig arbejder i skolernes ferier. De flestes nuværende arbejdskontrakter gør det muligt at holde fri med løn i mange af årets uger, da de selv sparer op til det. Dette er et kendt faktum, som gør stillingerne inden for Skoleforeningens fritidsområde attraktive. En omstilling til regulære arbejdskontrakter med 6 ugers ferie (minus 3 uger i sommerferien) vil udfordre hele områdets personalesituation og kræver derfor nu allerede en undersøgelse af, hvordan stillingerne på fritidsområdet kan forblive attraktive.

Det faste udvalg ”Fritidsområdet” i skoleledergruppen, som del af netværksledelsen, er begyndt at være med til at kvalificere vigtige beslutninger, samt give indblik i daglig praksis og de behov og udfordringer, der skal tackles. Herigennem har forvaltningen allerede opnået et større og nuanceret praksisblik. I de kommende perioder vil der ved siden af den pædagogiske udvikling være skærpet fokus på de lovmæssige ændringer, der venter 2026, og en undersøgelse af de forandringer, som vil være nødvendige for at kunne leve op til lovgivningen. Der vil fortsat være en tæt dialog med gruppen.

Pædagogisk kvalitetstilsyn i dagtilbud

Med udgangspunkt i ny dagtilbudslov i landet Slesvig-Holsten, som siden 2021 også inkluderer krav til sikring af pædagogisk kvalitetsudvikling i alle dagtilbud, er Dagtilbudskontoret ved at udarbejde et kvalitetstilsynsredskab samt et rammedokument. Rammedokumentet skal både give et overordnet indblik i selve kvalitetstilsynskonceptet og valget af tilsynsredskabet.

Baggrunden er, at de enkelte kredsmyndigheder, jf. § 15-35 i Kindertagesförderungsgesetz Schleswig-Holstein (KiTaG SH), skal foretage stikprøvemæssigt kvalitetstilsyn. Dette for både løbende at sikre kvalitetsudviklingskursen, jf. lovgrundlaget, og samtidig kontrollere, om tilskudsforudsætningerne stadig er gældende i praksis.

LEDELSESBERETNING

Emner, som via kvalitetstilsynet skal undersøges, er blandt andet sikring af efter- og videreuddannelsestilbuddet for den enkelte medarbejder, hvordan arbejdet med pædagogisk læreplan omsættes i praksis, overgangsaktiviteter ift. samarbejdet med skolen, fastsatte lukkeperioder samt også hvordan den gode forældreinddragelse styrkes.

For at vi som Träger lever op til de lovpligtige kvalitetstilsyn, forpligter vi os på at understøtte tilsynet jf. kvalitetsudvikling ved indføring af obligatoriske pædagogiske kvalitetstilsyn i forvaltningsregi. Indføringen er et supplement til det offentlige og går samtidig i spænd med dansk dagtilbudslov, som siden 1. januar 2022 stiller nye styrkede krav til det pædagogiske tilsyn på dagtilbudsområdet. Tilsynsområderne ud fra dansk kontekst er nærmest identiske med de områder, landet Slesvig-Holsten har identificeret og lovfæstet.

Formålet med pædagogisk kvalitetstilsyn bliver derved dels at sikre, at det enkelte dagtilbud overholder gældende lovgivning og formålsbestemmelser jf. dagtilbudsloven, samt at der skabes et udviklingsrum for refleksion over den pædagogiske praksis, hvor viden og udvikling af praksis indgår i en vedvarende proces.

Anlæg og vedligeholdelse

Gustav Johanssen-skolen

Saneringen af den gamle del (5. byggeafsnit) er i fuld gang. På grund af leveringsproblemer og bemandingsproblemer (corona) trækker projektet ud. Projektet forventes færdiggjort i første kvartal 2023. For sidste byggeafsnit er en ansøgning om finansiering blevet sendt til landet.

Duborg-Skolen

Projektet er afsluttet og taget i brug. Vi har nogle restarbejder, der skal færdiggøres og mangler, der skal rettes op på. Derudover skal nogle restregninger betales til arkitekten.

Sild 2. byggeafsnit - ombygning og modernisering af den resterende del af skolen

Færdiggørelsen af 2. byggeafsnit er i fuld gang. På grund af mangler i bygningens substans måtte vi atter konstatere en del forstyrrelser i processen. Dette blev vi nødt til at rette op på midt i projektet. Derudover var vi ramt af leveringsproblemer, der på flere områder har ført til en del forsinkelser.

Harreslev-Kobbermølle Danske Skole

Alle fagingenører er nu udliciteret og alle parter er i gang med planlægningen.

Frisencenter

Byggeriet er i fuld gang. Desværre er projektet trukket ud pga. licitationsproblemer (tildels ingen tilbud), men omsætningen kører.

Husum Børnehave

Grundprojekteringen er færdig. Byggeansøgningen er sendt og vi har søgt om flere tilskud.

Vimmersbøl Daginstitution

Vi er i fuld gang med omsætningen af projektet. Desværre trækker projektet ud pga. licitationsproblemer, men projektet kører.

Store Vi-Vanderup Børnehave

Vi arbejder fortsat med finansieringen og parallelt med planlægningen af projektet.

LEDELSESBERETNING

Harreslevløkke Daginstitution

Projektet er afsluttet og restarbejder færdiggøres. Udvidelsen er taget i brug.

Trene-Skolen, Tarp og daginstitution på en ny matrikel

En ansøgning om fondsfinansiering er sendt.

Læk Børnehave

Vi er i gang med planlægningen for en tilbygning og forbedring af brandsikring.

Store Vi-Vanderup Danske Skole

Vi er i gang med en detailplanlægning for en gennemgribende reovering af skolen.

Saneringstilskud fra landet Slesvig-Holsten - "Impuls"-program

I 2021 har vi fået andel af en generel tilskudspulje for sanering af vores skoler for årene 2022 - 2024. Det samlede tilskudsbeløb er på 1,70 mio. euro. Tilskuddet går nu til Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, Gottorp-Skolen, Kaj Munk-Skolen, Hans Helgesen-Skolen og Store Vi-Vanderup Danske Skole. Alle projekteringer er startet, og ved Kaj Munk-Skolen er vi endda allerede i omsætningsfasen.

Derudover har vi i 2021 fået bevilget tilskudsmidler til forskellige udluftningsanlæg for vores skoler og dagtilbud. Vi måtte desværre erkende, at der ikke kunne leveres udluftningsanlæg - og såfremt dette alligevel var muligt, var disse meget dyrere end kalkuleret. Dette medførte, at vi blev nødt til at skubbe projektet.

En udfordring som altid, og som vi også står overfor i fremtiden, er en modernisering af vores forsyningsnet (strøm, vand, varme og spildevand), der udvikler sig til en stor del af vores moderniseringsopgaver, som vi er nødt til at omsætte.

Som ny investering har vi i 2022 fortsat undersøgt, hvorvidt en egen forsyning med måske CO2 neutrale energikilder i vores institutioner er mulig. Vi fortsætter med vores undersøgelse i 2023.

Resultat og overskudsdisponering

Årets resultat blev et overskud på 2.906.277 €.

Foreningens styrelse foreslår, at årets resultat overføres til næste år.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for 2022 er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt den gældende resultataftale med Sydslesvigudvalget.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden, årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægtskriterium

Foreningens indtægter består hovedsageligt af driftstilskud fra Undervisningsministeriet samt tilskud fra Tyskland. Driftstilskud indtægtsføres i de regnskabsår, hvortil disse fra tilskudsyders side er bevilget.

Tilskud til projekter indtægtsføres i takt med projekternes færdiggørelsesgrad og under hensyntagen til en eventuel egenfinansieringsandel.

Øvrige tilskud, der er øremærket til anskaffelse af aktiver, modregnes i aktivets anskaffelsessum, med mindre der er tilknyttet særlige forpligtelser i relation til tilskuddet. I disse tilfælde passiveres tilskuddet og afvikles i takt med, at forpligtelsen opfyldes.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Afgørelse af, om indtægter anses for indtjent, baseres på, hvorvidt der er indgået en forpligtende aftale, samt om ydelsen er leveret.

Omkostninger

Omkostninger omfatter omkostninger til undervisning, ejendomsdrift og administration fordelt på personaleudgifter, øvrige udgifter, afskrivninger mv.

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusiv pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Periodisering

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne henføres til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er således ikke skattepligtig.

Ekstraordinære poster

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift, og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, driftsmateriel samt biler, busser, traktorer mv. måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi.

	Brugstid	Restværdi
Bygninger ekskl. grundværdier.....	50 år	0%
Driftsmateriel, ejendomsdrift.....	5-10 år	0%
Inventar, undervisning.....	5-10 år	0%
Biler, busser, traktorer mv.....	5-10 år	0%

Småanskaffelser med en kostpris på under 6.700 € pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsmkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Værdipapirer

Værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealizationsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealizationsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til dækning af mulige tab opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Midler, der forvaltes

Midler, der forvaltes, optages under henholdsvis langfristet eller kortfristet gæld afhængig af forvaltningsperioden.

Hensatte forpligtelser

Hensættelser omfatter forventede omkostninger til pension og lønninger.

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en fi-nansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balance-dagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året samt likvider og træk på kassekredit ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte med udgangspunkt i årets resultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiviteter.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på langfristet gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt træk på driftskrediten.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	Regnskab 2022 €	Budget 2022 €	Regnskab 2021 1.000 €
Tilskud.....	1	132.926.893	129.493.360	130.107
Brugerbetaling.....	2	9.679.125	9.372.340	9.050
Andre indtægter.....	3	4.736.988	797.330	1.184
INDTÆGTER.....		147.343.006	139.663.030	140.341
Lønomkostninger.....	4	114.419.336	112.928.700	107.504
Driftsudgifter.....	5	13.935.430	11.903.330	13.204
Udgifter til bygninger og grunde.....	6	14.170.301	13.684.530	14.015
Driftsudgifter på andre områder.....	7	917.247	952.300	748
DRIFTSOMKOSTNINGER.....		143.442.314	139.468.860	135.471
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER M.FL.....		3.900.692	194.170	4.870
Finansielle indtægter mv.....	8	90.342	30.000	47
Finansielle omkostninger.....	9	-1.084.757	-110.100	-76
Finansielle poster.....		-994.415	-80.100	-29
ÅRETS RESULTAT.....		2.906.277	114.070	4.841

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2022 €	2021 1.000 €
Ejendomme.....		152.981.778	156.307
Igangværende byggerier.....		5.877.671	1.898
Inventar, undervisning.....		19.834	29
Biler, busser, traktorer mv.....		517.274	371
Materielle anlægsaktiver.....	10	159.396.557	158.605
Finansielle anlægsaktiver.....		11.723.745	6.647
ANLÆGSAKTIVER.....		171.120.302	165.252
Varebeholdninger.....		65.382	82
Tilgodehavender.....		7.132.580	5.298
Periodeafgrænsningsposter.....	11	4.294.388	4.258
Værdipapirer.....		750	1
Likvide beholdninger.....	12	4.579.278	9.089
Legatkapital.....	15	821.220	696
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		16.893.598	19.424
AKTIVER.....		188.013.900	184.676
PASSIVER			
Saldo 1. januar.....		63.592.714	58.748
Henlæggelser.....		0	4
Årets resultat.....		2.906.277	4.841
EGENKAPITAL.....	13	66.498.991	63.593
Hensatte forpligtelser.....	14	908.747	686
HENSATTE FORPLIGTELSE.....		908.747	686
Legatkapital.....		821.220	696
Finansiering igangværende byggerier.....		987.928	990
Anlægs lån sikret i Tingbogen.....		96.806.534	95.915
Anlægs lån ikke tilskudssikret i Tingbogen.....		3.328.285	3.753
Bankgæld.....		116.628	154
Langfristet gæld.....	16	102.060.595	101.508
Kortfristet del af langfristet gæld.....	16	1.058.185	36
Anden kortfristet gæld.....	17	13.440.209	14.917
Periodeafgrænsningsposter.....	18	4.047.173	3.936
Kortfristet gæld.....		18.545.567	18.889
GÆLD.....		120.606.162	120.397
PASSIVER.....		188.013.900	184.676
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Eventualforpligtelser	20		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	2022 €	2021 1.000 €
Årets resultat	2.906.277	4.841
Afskrivninger indeholdt i resultatet.....	3.958.285	3.944
Ændring i varebeholdninger.....	14.926	2
Ændring i tilgodehavender.....	-1.834.180	-656
Ændring i periodeafgrænsningsposter, aktiver.....	-36.386	-272
Legater og modtagne gaver.....	-125.408	-90
Ændring i hensættelser.....	222.586	10
Ændring i kortfristet gæld.....	-305.365	-17.700
DRIFTENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	4.800.735	-9.921
Betaling for anlægsaktiver.....	-5.005.164	15.989
Betaling for værdipapirer.....	-5.131.524	-5.651
INVESTERINGER LIKVIDITETSVIRKNING.....	-10.136.688	10.338
Tilbagebetaling af gæld.....	-37.457	-36
Låneprovener/tilskud (Tingbogssikret), netto.....	861.664	638
Eftergivet pantsikret gæld.....	0	0
FINANSIERINGENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	824.207	602
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING FRA DRIFTEN, INVESTERINGER OG FINANSIERING.....	-4.511.746	1.019
Likvide beholdninger og kassekredit primo.....	9.091.024	8.072
Likvide beholdninger og kassekredit ultimo.....	4.579.278	9.091

NOTER

	Regnskab 2022 €	Budget 2022 €	Regnskab 2021 1.000 €	Note
Tilskud				1
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	47.333.649	47.386.060	47.386	
Tilskud fra Pensionsfonden.....	11.767.402	11.500.000	11.378	
Danske tilskud.....	59.101.051	58.886.060	58.764	
Tilskud til skoledrift.....	44.894.593	44.600.000	42.961	
Tilskud til SFO.....	134.704	138.000	138	
Øvrige tilskud.....	142.967	135.000	130	
Særlige tilskud Landet Slesvig-Holsten.....	1.002.331	0	1.501	
Tilskud til voksenundervisning.....	26.400	26.400	26	
Tilskud til Jaruplund Højskole.....	84.900	82.900	83	
Tilskud Slesvig-Holsten.....	46.285.895	44.982.300	44.839	
Tilskud amter og kommuner				
Tilskud fra kredse og kommuner til dagtilbud...	26.478.218	24.555.000	25.427	
Tilskud fra kredse og kommuner til SFO.....	128.513	130.000	146	
Tilskud fra kredse og kommuner til elevbefordring.....	45.000	45.000	45	
Tilskud til voksenundervisning.....	47.007	57.000	53	
Tilskud fra kredse og kommuner til skolevejledning mv.....	841.209	838.000	833	
	27.539.947	25.625.000	26.504	
Tilskud i alt.....	132.926.893	129.493.360	130.107	
Brugerbetaling				2
Forældrebetaling lærermidler.....	159.904	163.000	166	
Forældrebetaling til dagtilbud.....	6.607.312	6.510.000	6.714	
Forældrebetaling SFO.....	976.312	953.000	872	
Forældrebetaling buskort.....	147.796	140.000	144	
Elevbetaling høj- og efterskoler, kollegiet og lejrskole.....	292.641	225.000	155	
Deltagerbetaling voksenundervisning.....	173.151	130.000	96	
Deltagerbetaling Christianslyst.....	529.326	491.050	294	
Elevbetaling Jaruplund Højskole.....	802.686	760.290	617	
Hensættelse til tab på debitorer.....	-10.003	0	-8	
	9.679.125	9.372.340	9.050	
Andre indtægter				3
Leje- og varmeindtægter.....	267.411	262.250	249	
Salg af el og varme.....	9.636	8.600	10	
Indtægter fra kantiner.....	138.324	80.000	91	
Øvrige indtægter Jaruplund Højskole.....	74.332	41.480	38	
Øvrige indtægter Christianslyst.....	10.820	5.000	48	
Provenu afhændede anlægsaktiver.....	3.566.081	0	384	
Donationer.....	33.410	0	29	
Indtægter decentrale institutioner.....	539.225	400.000	246	
Øvrige indtægter.....	97.749	0	89	
	4.736.988	797.330	1.184	

NOTER

	Regnskab 2022 €	Budget 2022 €	Regnskab 2021 1.000 €	Note
Lønoms-kostninger				4
Skoleområdet	46.511.745	45.590.920	43.438	
Dagtilbuds-området	26.167.839	25.515.000	24.048	
SFO-området	2.305.430	2.311.000	2.217	
Teknisk-administrativt personale	10.624.856	11.167.000	10.403	
Øvrigt personale	728.995	780.000	714	
Sociale forsikringer	12.156.555	11.971.500	11.635	
Efter- og videreuddannelse	595.665	740.000	454	
Pensionsydelse	14.103.372	13.720.000	13.633	
Christianslyst løn	354.737	358.000	258	
Jaruplund Højskole	870.142	775.280	704	
	114.419.336	112.928.700	107.504	
Driftsudgifter				5
Undervisnings- og beskæftigelsesmaterialer, bloktilskud mv.	2.747.490	3.102.740	2.661	
Anskaffelser og inventar under 6.700 €	937.903	357.990	1.102	
Vedligeholdelse og forsikring af inventar	72.276	61.000	136	
Bogbus, pedalbiler mv.	122.116	106.000	79	
Edb.	3.804.076	2.297.930	3.807	
Befordring af elever og børn i dagtilbud	4.252.410	4.086.780	3.750	
Administrationsudgifter (kørsel, telefon, annoncer mv.)	1.076.874	939.270	999	
Informationspolitik	49.601	65.000	64	
Christianslyst - driftsudgifter	179.549	150.050	113	
Undervisningsudgifter mv. Jaruplund Højskole ..	611.201	528.870	410	
Afskrivninger	81.934	207.700	83	
	13.935.430	11.903.330	13.204	
Udgifter til bygninger og grunde				6
Vedligeholdelse, istandsættelse, eftersyn tekniske anlæg	3.670.385	3.411.150	4.692	
Varme	1.629.645	2.080.000	1.430	
El	1.129.055	1.200.000	863	
Vand	242.439	255.000	198	
Vedligeholdelse lejligheder	49.453	60.000	73	
Grundskat, renovation	273.374	286.000	355	
Rengøring	1.957.366	1.285.080	1.464	
Leje	183.617	234.000	180	
Vagtselskab og vintertjeneste	819.333	623.500	802	
Forsikringer	120.657	130.000	116	
Ejendomsudgifter Jaruplund Højskole	91.259	75.400	72	
Ejendomsudgifter Christianslyst	101.969	128.000	65	
Diverse udgifter lejligheder	3.661	0	4	
Afskrivninger ejendomme	3.898.088	3.916.400	3.701	
	14.170.301	13.684.530	14.015	

NOTER

	Regnskab 2022 €	Budget 2022 €	Regnskab 2021 1.000 €	Note
Driftsudgifter på andre områder				7
Lejrskoler, internater mv.....	255.892	239.300	161	
Tilskud til ophold på efterskoler i Danmark.....	273.688	400.000	343	
Udgifter til kantiner.....	137.848	80.000	81	
Udgifter til voksenundervisning.....	249.819	233.000	163	
	917.247	952.300	748	
Finansielle indtægter mv.				8
Renteindtægter.....	89.812	30.000	27	
Realiserede kursgevinster ved salg af værdipapirer.....	530	0	20	
	90.342	30.000	47	
Finansielle omkostninger				9
Renteudgifter.....	12.166	15.100	13	
Konto- og vekselgebyrer.....	49.600	55.000	49	
Kursdifferencer.....	-53.186	20.000	0	
Kursregulering værdipapirer.....	1.053.019	20.000	9	
Handelsrenter værdipapirer.....	23.158	0	5	
	1.084.757	110.100	76	

NOTER

Note

Materielle anlægsaktiver

10

	Ejendomme	Igangværende byggerier	Inventar, undervisning
Anskaffelsessum 1. januar 2022.....	189.539.520	1.897.918	296.094
Tilgang til anskaffelsespriser.....	656.254	4.110.857	0
Afgang til anskaffelsespriser.....	-105.341	-131.104	0
Anskaffelsessum 31. december 2022.....	190.090.433	5.877.671	296.094
Afskrivninger 1. januar 2022.....	33.232.304	0	267.593
Afskrivninger solgte aktiver.....	-21.737	0	0
Årets afskrivninger.....	3.898.088	0	8.667
Afskrivninger 31. december 2022.....	37.108.655	0	276.260
Bogført værdi 31. december 2022.....	152.981.778	5.877.671	19.834
			Biler, busser traktorer mv.
Anskaffelsessum 1. januar 2022.....			771.247
Tilgang til anskaffelsespriser.....			219.708
Anskaffelsessum 31. december 2022.....			990.955
Afskrivninger 1. januar 2022.....			400.414
Årets afskrivninger.....			73.267
Afskrivninger 31. december 2022.....			473.681
Bogført værdi 31. december 2022.....			517.274
		2022	2021
		€	1.000 €
Periodeafgrænsningsposter			
Lønninger og pensionsbidrag.....	4.066.801		3.975
Andre forudbetalinger.....	227.587		283
	4.294.388		4.258

11

NOTER

	2022 €	2021 1.000 €	Note
Likvide beholdninger			12
Kassebeholdning.....	9.491	7	
Union Bank - løbende konto.....	2.452.534	6.898	
Broager Sparekasse.....	40.114	40	
Union Bank - børnehavebidrag.....	102.426	106	
Sydbank - løbende konto.....	184.290	507	
Nospa.....	188.588	39	
Konti, legater og fonde vedrørende institutionerne.....	1.485.395	1.376	
Bankindestående, frie gaver.....	116.440	116	
	4.579.278	9.089	
 Egenkapital			 13
	Fri egenkapital	Henlæggelser	I alt
Egenkapital 1. januar 2022.....	63.592.714	2.818	63.595.532
Forslag til årets resultatdisponering.....	2.906.277		2.906.277
Modtaget båndlagt gave.....		-2.818	-2.818
Egenkapital 31. december 2022.....	66.498.991	0	66.498.991

NOTER

	2022 €	2021 1.000 €	Note
Hensatte forpligtelser			14
Pligtforsikring			
Saldo primo.....	195.000	353	
Anvendt i året.....	215.000	-158	
	410.000	195	
Løn			
Saldo primo.....	407.020	312	
Hensat i året.....	-114.590	95	
	292.430	407	
Førtidspension (Altersteilzeit)			
Saldo primo.....	71.816	0	
Hensat i året.....	122.176	72	
Anvendt i året.....	0	0	
	193.992	72	
Øvrige			
Saldo primo.....	12.325	12	
	12.325	12	
	908.747	686	
Legatkapital			15
Legater og fonde.....	821.220	696	
	821.220	696	

NOTER

Note

Langfristede gældsforpligtelser

16

	1/1 2022	31/12 2022	Afdrag	Langfristet	Restgæld
	Gæld i alt	Gæld i alt	næste år	gæld	efter 5 år
				31/12 2022	
Legatkapital					
Diverse legater og fonde med formål.....	695.812	821.220	0	821.220	821.220
	695.812	821.220	0	821.220	821.220
Finansiering igangværende byggerier					
Pantsikrede projekter.....	990.179	987.928	0	987.928	987.928
	990.179	987.928	0	987.928	987.928
Tilskudssikret i Tingbogen					
Anlægslån fra Danmark.....	73.618.628	74.635.039	0	74.635.039	73.618.628
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	15.714.397	15.714.397	1.022.584	14.691.813	13.221.337
Anlægslån fra øvrige kommuner mv.....	6.582.464	7.479.682	0	7.479.682	7.376.401
	95.915.489	97.829.118	1.022.584	96.806.534	94.216.366
Ikke tilskudssikret i Tingbogen					
Anlægslån fra Danmark.....	2.874.560	2.898.148	0	2.898.148	2.898.148
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	878.390	430.137	0	430.137	430.137
	3.752.950	3.328.285	0	3.328.285	3.328.285
Bankgæld					
Nord-Ostsee Sparkasse.....	153.692	152.229	35.601	116.628	0
	153.692	152.229	35.601	116.628	0
	101.508.122	103.118.780	1.058.185	102.060.595	99.353.799

2022
€

2021
1.000 €

Anden kortfristet gæld

17

Kreditorer.....	2.505.207	3.968
Skyldige poster vedrørende kildeskat.....	1.480.998	1.705
Skyldige feriepenge og godtgørelse.....	8.805.430	8.630
Midler bundet til igangværende projekter.....	639.498	597
Anden gæld.....	9.076	17
	13.440.209	14.917

NOTER

	2022 €	2021 1.000 €	Note
Periodeafgrænsningsposter			18
Modtagne tilskud	3.854.629	3.573	
Andre forudbetalinger.....	192.544	216	
	4.047.173	3.789	
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser			19
Til sikkerhed for ydede anlægstilskud er der til den danske stat, Forbundsrepublikken Tyskland, Landet Slesvig-Holsten m.fl. afgivet sikkerhed i foreningens bygninger.			
Tilbagebetalingsforpligtelsen vedrørende pant fra Forbundsrepublikken Tyskland samt Landet Slesvig-Holsten reduceres lineært over en 25-årig periode.			
Eventualforpligtelser, €			20
Sygeforsikring pensionister.....	32.325.901	29.384.260	
Pensionstillæg lærer og pædagoger.....	76.656.307	82.850.660	
	€	1.000 €	
Revision			21
Honorar for revision.....	46.000	41	
Honorar for vurdering af almennyttighed og moms­mæssig assistance HPO.....	14.592	17	
Honorar for regnskabs­mæssig assistance.....	5.000	3	
Honorar for ledelses­mæssig assistance og rådgivning.....	6.600	11	
	72.192	72	

